

М.А. Садиков, д.е.н., професор кафедри економіки та фінансів
Харківський національний університет внутрішніх справ,

Стан та перспективи інноваційно-інвестиційного розвитку економіки

Структурне перетворення національної економіки України і забезпечення подальшого розвитку науково-технічного прогресу (НТП дасть змогу перейти до створення і використання новітніх технологій і техніки[1,2]/ Нажаль, низький технологічний рівень виробничої бази провідних галузей національної економіки, слабе фінансування науково-дослідних і дослідно конструкторських робіт(НДДКР) суб'єктами економічної діяльності, брак фінансування не дають можливості економіці країни розвиватися в напрямку досягнення більш високих темпів зростання (табл.1)

Таблиця 1

Витрати на виконання наукових досліджень і розробок за видами робіт *
(млн.грн)

	Усього, у фактичних цінах	У тому числі на виконання		
		фундаментальних наукових досліджень	прикладних наукових досліджень	науково-технічних (експериментальних) розробок
2010 ¹	8107,1	2175,0	1589,4	4342,7
2011 ¹	8513,4	2200,8	1813,9	4498,7
2012 ¹	9419,9	2615,3	2023,2	4781,4
2013 ¹	10248,5	2698,2	2061,4	5488,9
2014 ^{1,2}	9487,5	2452,0	1882,7	5152,8
2015 ^{1,2}	11003,6	2460,2	1960,6	6582,8
2016 ²	11530,7	2225,7	2561,2	6743,8
2017 ²	13379,3	2924,5	3163,2	7291,6

¹ Дані за 2010-2015 роки перераховано без урахування витрат на виконання науково-технічних послуг.

² Дані наведені без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

*www.zp.ukrstat.gov.ua

За період 2010-2017 рр. інвестицій на науково-технічну діяльність в цілому збільшувалося, у тому числі за рахунок власних джерел, а за рахунок іноземних джерел останні роки не здійснюються.

Якщо темпи економічного зросту у 2017 р. знижуються у зв'язку з підвищенням рецесійних процесів, як наслідок високого рівня інфляції, рушиним силою зростання виробництва у промисловості, особливо АПК, будівництві, сфері послуг, інформаційних технологій та інших продуктів глибокої переробки надається інноваційно-інвестиційному розвитку економіки. Це ознака переходу до нового зростання, його більш високої хвилі, діяючи просуванням інноваційних напрямів розвитку економіки,

Проектом державного Бюджету на 2019 р. передбачається зріст ВВП на наступний рік у розмірі 3,0%, тобто на рівні 2018 р, дефіцит бюджету планується на рівні 2,3%, при інфляції 7,4% на рік. З погляду стратегії розвитку, темпів економічного зростання у 2019р. на рівні 2018р. не можна вітати. Але посилення ролі внутрішнього попиту за рахунок підвищення заробітної плати, соціальних стандартів, пенсійного забезпечення спряє стимулюванню переважаюче зростання переробних галузей, збільшення попиту на товари широкого вжитку, на продукти харчування слід розглядати як ознаки більш якісної макроекономічної динаміки. До цього слід додати прискорений розвиток у 2018 році сільського господарства, сфери послуг та будівництва. Але питома вага обсягу виконаних наукових і науково-технічних робіт у ВВП зменшується в динаміці (табл.2).

За даними табл..2 можна простежити, обсяг виконаних наукових та науково-технічних робіт за період 2010 – 2015 рр у фактичних цінах збільшився від 9867,1 млн.грн. у 2010р. до 12611,0 млн.грн. тобто на 27,8%, а питома вага обсягу виконаних наукових і науково-технічних робіт у ВВП знизилась з 0,90 до 0,64%.

Таблиця 2

Обсяг виконаних наукових та науково-технічних робіт*

Роки	Всього, у фактичних цінах	У тому числі				Питома вага обсягу виконаних наукових і науково-технічних робіт у ВВП
		фундаментальні дослідження	прикладні дослідження	розробки	науково-технічні послуги	
		млн.грн.				%
2010	9867,1	2188,4	1617,1	5037,0	1024,6	0,90
2011	10349,9	2205,8	1866,7	4985,9	1291,5	0,79
2012	11252,7	2621,9	2057,7	5369,9	1203,2	0,80
2013	11781,1	2695,5	2087,8	5772,8	1225,1	0,80
2014*	10950,7	2475,2	1910,2	5341,5	1223,8	0,69
2015*	12611,0	2465,6	2271,3	6523,0	1351,1	0,64

* – дані наведені без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

*www.zp.ukrstat.gov.ua

Великий резерв економічного зростання закладений у інноваційно-інвестиційному розвитку промисловості, промислово цивільному будівництві, сільського і лісового господарства, сфері послуг, ІТ - технології, а також в декриміналізації економіки[3]. Забезпечення економічного зростання за рахунок впровадження інноваційних енергозберігаючих технологій і техніки можна зменшити податкове навантаження на виробників і досягти нового масштабу підвищення ефективності виробництва. Звичайно, потрібний ривок у банківській реформі. Саме банкіри мають плинути в авангарді модернізації і трансформації якісного економічного зростання. З боку пропозиції ці обмеження виступають через зміну співвідношення у структурі виробничих потужностей на користь незавантажених, але з високим рівнем зношеності основного капіталу. Резерв вільних, незадіяних потужностей у більшості галузей майже вичерпано. Знос основних засобів виробництва у промисловості і сільському господарстві досягли критичного рівня, більш 80%. Сьогодні перспективи економічного розвитку слід пов'язувати з динамічним та масштабним оновленням їхньої незавантаженої частини, модернізацією діючих і створенням нових робочих місць. Без цього

буде важче утримувати темпи зростання у межах 2-3%, а тим більше за межею 5-7%. Зазначене свідчить про необхідність інвестиційної експансії.

Основною метою стратегії макроекономічної політики на сучасному етапі слід вважати забезпечення умов стійкого довготривалого зростання, яке сприяло б структурно-інноваційній та соціальній переорієнтації економіки, формування сприятливого інвестиційного середовища. Таким чином, інноваційно-інвестиційний розвиток економіки потребує зваженої політики у всіх сферах життєдіяльності суспільства і держави.

Список літератури:

1. Геєць В.М., Семиноженко В.П. Інноваційні перспективи України// Наукове видання. –Харків.: Константа, 2006. -272с.
2. Соловьев В.П. Инновационная деятельность как системный процесс в конкурентной экономике(Синергетические эффекты инновации). –К.: Феникс, 2006. 500с.
3. Черваньов Д.М., Нейкова Л.І. Менеджмент: інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств України.-К.:»ЗНАННЯ», КОО, 1999. -514с.